

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.03.2026
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	01.03.2029
Avaldamismärge:	RT I, 13.02.2026, 2

Hoiu-laenuühistu seadus

Vastu võetud 09.02.1999
[RT I 1999, 24, 357](#)
 jõustumine 01.07.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.12.2001	RT I 2002, 3, 6	01.02.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
09.06.2010	RT I 2010, 34, 182	01.07.2010, osaliselt 01.07.2011
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 4	29.03.2015
13.04.2022	RT I, 05.05.2022, 1	01.02.2023
18.09.2024	RT I, 11.10.2024, 1	17.01.2025
21.01.2026	RT I, 13.02.2026, 1	01.03.2026

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus määrab kindlaks hoiu-laenuühistu õigusliku seisundi, tegevuse alused, asutamise ja lõpetamise korra ning teabe avalikustamise nõuded.
[\[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026\]](#)

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse kõigile Eestis asutatavatele ja tegutsevatele hoiu-laenuühistutele.

(2) Hoiu-laenuühistutele kohaldatakse tulundusühistute kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.
[\[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026\]](#)

(3) Lisaks käesolevas seaduses sätestatule kohaldatakse krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 2 lõikes 6 sätestatud juhul hoiu-laenuühistule krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud.
[\[RT I, 19.03.2015, 4- jõust. 29.03.2015\]](#)

(4) Kui hoiu-laenuühistu tegevus ei vasta käesoleva seaduse § 6 lõikes 1 või 5 sätestatule, käsitatakse seda avalikkuselt hoiuste kaasamisena krediidiastutuste seaduse § 4 lõigete 1, 2 ja 3 tähenduses.
[\[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026\]](#)

§ 2¹. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2022/2554 kohaldamata jätmine

Hoiu-laenuühistule ei kohaldata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2022/2554, mis käsitleb finantssektori digitaalset tegevuskerksust ning millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 1060/2009, (EL) nr 648/2012, (EL) nr 600/2014, (EL) nr 909/2014 ja (EL) 2016/1011 (ELT L 333, 27.12.2022, lk 1–79). [RT I, 11.10.2024, 1- jõust. 17.01.2025]

§ 3. Hoiu-laenuühistu mõiste

(1) Hoiu-laenuühistu on tulundusühistu vormis tegutsev finantseerimisasutus, kelle tegevus on üksnes käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud teenuste osutamine ja tehingute tegemine. [RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 4. Hoiu-laenuühistu ärinimi

(1) Hoiu-laenuühistu ärinimi peab sisaldama täiendit «hoiu-laenuühistu» ja võib sisaldada tema asukoha haldusüksuse või muud kohanime.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendi asemel võib hoiu-laenuühistu ärinimes kasutada lühendit HLÜ.

(3) Muu isiku, asutuse või ühenduse nimes või nimetuses ei või kasutada sõna «hoiu-laenuühistu», samuti eksitavalt sarnase tähendusega sõnu või lühendeid eesti ega muus keeles. [RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 5. Hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtted ning asukoht ja tegevuskoht

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(1) Hoiu-laenuühistu tegutseb liikmesuse alusel ja see moodustatakse, arvestades käesoleva seaduse §-s 17 sätestatut.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) Hoiu-laenuühistu asukoht ja tegevuskoht peavad olema Eestis.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 6. Hoiu-laenuühistu osutatavad teenused ja lubatud tehingud

(1) Hoiu-laenuühistu peamine ja püsiv tegevus on oma liikmetele finantsteenuste osutamine, mis seisneb järgmiste tehingute tegemises:

- 1) hoiustamistehingud hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;
- 2) laenu tehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaen, faktooring ja muud äriühingute finantseerimise tehingud;
- 3) tagatis- ja garantiitehingud ning muud isikule tulevikus siduvaid kohustusi tekitavad tehingud;
- 4) liisingutehingud.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib hoiu-laenuühistu oma liikmetele osutada järgmisi teenuseid:

- 1) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) asutatud sihtasutuse, struktuurifondi, makseagentuuri või teise sellise isiku pakutavate tagatiste, garantiide, toetuste ja sihtotstarbeliste tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamine ja nende vahendamine;
- 2) nõustamine majandustegevust puudutavates küsimustes.

(3) Hoiu-laenuühistu võib liikmetele ja muudele isikutele osutada:

- 1) valuutavahetusteenuseid;
- 2) rahasiiret ning teisi makseteenuseid vastavalt makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 3 lõikes 1 sätestatule.

(4) Hoiu-laenuühistu võib teha käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud tehinguid ja toiminguid üksnes juhul, kui need abistavad või täiendavad hoiu-laenuühistu osutatavaid teenuseid.

(5) Hoiu-laenuühistu ei või osutada käesolevas paragrahvis nimetatud teenuseid välisriigis piiriüleselt ega filiaali kaudu.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

2. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU ASUTAMINE

§ 7. Hoiu-laenuühistu asutamisleping

(1) Hoiu-laenuühistu asutamiseks sõlmivad käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud tingimustele vastavad asutajad asutamislepingu. Asutajaid peab olema vähemalt 25.

(2) Asutamislepingus peab lisaks tulundusühistuseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud andmetele olema märgitud:

1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõte ning vastavalt sellele liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või milles seisneb ühine majanduslik huvi;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

2) asutajate poolt tasutud sisseastumismaksu ja osamaksu jaotus asutajate vahel;

3) osamaksu ja sisseastumismaksu suurus, tasumise kord, aeg ja koht;

4) kui moodustatakse laenukomitee, selle liikmete nimed;

5) revisjonikomisjoni liikmete nimed, isikukoodid ja kontaktandmed.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 8.–§ 9. [Kehtetud -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 10. Hoiu-laenuühistu põhikiri

(1) Hoiu-laenuühistu põhikirjas peab lisaks tulundusühistuseaduses sätestatud andmetele olema märgitud:

1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõte ja vastavalt sellele liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või ühine majandustegevus, milles liikmed osalevad ja millega hoiu-laenuühistu teenib oma liikmete ühiseid majanduslikke huve;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

2) sisseastumismaksu suurus ja tasumise kord;

3) osamaksu suurus, tasumise tähtaeg ja kord;

4) osakapitali suurus;

5) reservkapitali ja muude reservide suurus ja moodustamise kord;

6) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

7) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

8) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

9) muud käesolevas seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 11. Sisseastumismaksu ja osamaksu tasumine

Hoiu-laenuühistu asutajad peavad sisseastumismaksu ja osamaksu tasuma täielikult rahas asutamislepingus nimetatud Eestis tegevusloa saanud krediidasutuses või makseasutuses avatud kontole enne hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepingus ei ole ette nähtud varasemat tähtaega.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 12. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmist võivad asutajad asutatava hoiu-laenuühistu nimel teha ainult tehinguid, mis on suunatud asutatava hoiu-laenuühistu organisatsioonilise struktuuri loomisele ja vajalike tehniliste vahendite, turvasüsteemide ning muu hoiu-laenuühistu tegevuseks vajaliku vallas- ja kinnisvara omandamisele või rentimisele.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(5) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 13. [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 14. Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmise avaldus

Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus avalduse, milles näidatakse lisaks tulundusühistuseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule:

- 1) osakapitali suurus;
 - 2) revisjonikomisjoni liikmete nimed, isikukoodid ja kontaktandmed;
 - 3) märkus üldkoosoleku pädevuse täielikult või osaliselt volinike koosolekule üleandmise kohta, kui hoiu-laenuühistu põhikirjaga on selline volitus antud;
 - 4) käesoleva seaduse §-s 11 nimetatud krediidiasutuse või makseasutuse teatis osakapitali sissemaksamise kohta.
- [RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 15. Äriregistrisse kantavad andmed

Lisaks tulundusühistuseaduses sätestatule kantakse äriregistrisse hoiu-laenuühistu kohta käesoleva seaduse § 14 punktides 1–3 nimetatud andmed.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

3. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU LIIKMED

§ 16. Liikmeks vastuvõtmine

(1) Iga hoiu-laenuühistu liikmeks astuja peab tasuma sisseastumismaksu põhikirjas ettenähtud korras ja summas, kuid mitte vähem kui 40 eurot.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 17. Hoiu-laenuühistu liikmeks astumise tingimused

(1) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Hoiu-laenuühistu liikmeks võivad astuda:

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

1) füüsilised isikud, kes tegutsevad või töötavad samal tegevus- või kutsealal või keda seovad ühised majanduslikud huvid;

2) füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle põhitegevusala on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega sama tegevusvaldkond;

3) äriühingud, kelle põhitegevusala on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega sama tegevusvaldkond;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

4) mittetulundusühingud, kelle liikmeteks on käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isikud;

5) sihtasutused, mille asutajateks on käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isikud.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud liikmete osakaal ei või olla suurem kui 25 protsenti liikmete koguarvust.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3¹) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud isikute hoiu-laenuühistusse liikmena vastuvõtmist on juhatus kohustatud välja selgitama isikute põhjendatud huvi hoiu-laenuühistu liikmeks saamise vastu ja viisi, kuidas liige osaleb ühistu majandustegevuses.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(4) Hoiu-laenuühistu liikmeks ei saa olla riik, kohaliku omavalitsuse üksus ega avalik-õiguslik juriidiline isik.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(5) Hoiu-laenuühistu liige ei tohi olla äriühing, milles samal hoiu-laenuühistul on otsene või kaudne osalus või mida kontrollib otseselt või kaudselt hoiu-laenuühistu juhatus või nõukogu liige. Erandina käesoleva lõike esimeses lauses sätestatust võib hoiu-laenuühistu tütarettevõtja olla hoiu-laenuühistu liige üksnes tingimusel, et tütarettevõtjate kogu osalus hoiu-laenuühistus ei ületa kümnet protsenti hoiu-laenuühistu osakapitalist ja hääleõigusest.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 18. Hoiu-laenuühistu liikmete arv ja liikmete nimekiri

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(1) Hoiu-laenuühistul peab olema vähemalt 25 liiget.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(2) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) Hoiu-laenuühistu liikmete nimekirja tulundusühistuseaduse § 15 lõikes 1 sätestatud kehtivate andmetega esitab ühistu juhatus äriregistrile koos majandusaasta aruandega.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(4) Lisaks tulundusühistuseaduse §-s 15 nimetatud andmetele kantakse hoiu-laenuühistu liikmete nimekirja iga liikme kohta tema kontaktandmed (telefoninumber ja e-posti aadress). Nimetatud kontaktandmeid ei esitata äriregistrile.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(5) Hoiu-laenuühistu juhatus peab liikmete nimekirja viisil ja vormis, mis lubab teabe kasutamist masinloetaval kujul.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(6) Hoiu-laenuühistu juhatus kohustub liikmete nimekirja hoidma ajakohasena ja kandma muudatuse liikmete nimekirja 30 päeva jooksul selle teadasaamisest arvates.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 19. Hoiu-laenuühistust väljaastumine

(1) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus hoiu-laenuühistust välja astuda, kui tal ei ole hoiu-laenuühistu ees täitmata kohustusi.

(2) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus ühistust väljaastumisel või väljaarvamisel tagasi saada tasutud osamaks tulundusühistuseaduses ettenähtud korras.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(2¹) Tulundusühistuseaduse §-s 33 nimetatud osamaks või hüvitis tuleb välja maksta kolme aasta jooksul liikmesuse lõppemisest arvates, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega. Hoiu-laenuühistu juhatus võib osamaksu või hüvitise maksmise tähtaega võrreldes seaduses või põhikirjas sätestatuga mõistlikus ulatuses pikendada, kuid maksimaalselt kuni viie aastani, kui väljamakse tegemine põhjustaks vastavalt asjaoludele ühistule olulist kahju või seaks kahtluse alla ühistu tegevuse jätkamise.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus anda oma liikmesus üle vaid isikule, kes vastab käesolevas seaduses ja ühistu põhikirjas liikme kohta sätestatud tingimustele.

§ 20. Hoiu-laenuühistust väljaastunud liikme õigus dividendidele

Väljaastunud liige kaotab õiguse saada dividende majandusaasta selle poolaasta algusest, mille kestel ta esitas hoiu-laenuühistust väljaastumise avalduse, kuid kuni osamaksu tagastamiseni käesoleva seaduse § 19 lõike 2 alusel on tal õigus saada tasutud osamaksult intressi samadel tingimustel, nagu hoiu-laenuühistu maksab seda tähtajata hoiustelt.

§ 21. [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

4. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU VARA

§ 22. Hoiu-laenuühistu vara ja osakapital

(1) Hoiu-laenuühistu vara tekib tema liikmete osamaksudest ja muudest maksetest, ühistu tegevusest saadavast tulust, riigi ja kohalike omavalitsuste majandusabist, annetustest ja muudest laekumistest.

(2) Hoiu-laenuühistu osakapital moodustatakse liikmete osamaksudest.

(3) Hoiu-laenuühistu osakapital peab olema vähemalt 125 000 eurot. Hoiu-laenuühistu netovara peab tegutsemise igal ajahetkel vastama vähemalt osakapitalile.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(4) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(5) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(6) Hoiu-laenuühistu liikmed või volinikud otsustavad osakapitali suuruse muutmise 12 kuu jooksul osakapitali suuruse muutmise aluseks oleva asjaolu ilmnenemisest arvates. Hoiu-laenuühistu juhatus esitab äriregistrile viivitamata üldkoosoleku või volinike koosoleku otsuse, millega otsustatakse hoiu-laenuühistu osakapitali suuruse muutmine.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 23. Hoiu-laenuühistu liikme osamaks

(1) Hoiu-laenuühistu liikme osamaksu suurus peab olema vähemalt 50 eurot.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Hoiu-laenuühistu liikme osamaks tasutakse ainult rahas.

(3) Hoiu-laenuühistu liige peab tasuma osamaksu ühe kuu jooksul ühistu liikmeks vastuvõtmise kohta otsuse tegemise päevast, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

§ 24. Hoiu-laenuühistu reservkapital ja muud reservid

(1) Hoiu-laenuühistu kohustuste tagamiseks moodustatakse reservkapital, mille suurus peab olema vähemalt pool osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat määra.

(2) Reservkapital moodustatakse ja seda täiendatakse liikmete sisseastumismaksudest, kasumieraldistest ja reservkapitali intressidest.

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 20 protsenti puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, peatatakse reservkapitali suurendamine kasumieraldiste ja intresside arvel.

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 25. Hoiu-laenuühistu kasumi jaotamine

(1) Hoiu-laenuühistu kasum jaotatakse üldkoosoleku otsusega kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

(2) Hoiu-laenuühistu liikmetele, kelle tasutud osamaks on majandusaastal hoiu-laenuühistu kasutada olnud vähem kui aasta, kuid rohkem kui kuus kuud, makstakse dividendi pooles suuruses.

(3) Dividendide väljamaksmist alustatakse üks kuu pärast üldkoosoleku vastava otsuse vastuvõtmist.

(4) Väljavõtmata dividendide pealt hoiu-laenuühistu intresse ei maksa.

§ 26. Hoiu-laenuühistu kahjumi katmine

(1) Kui auditeeritud majandusaasta aruandest või hoiu-laenuühistu likvideerimisbilansist selgub kahjum, kaetakse see üldkoosoleku otsuse alusel reservkapitali arvel. Hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud juhtudel võib kahjumi katta muude reservide arvel.

(2) Kui reservkapitalist ja teistest põhikirjas ettenähtud reservidest kahjumi katmiseks ei piisa ja hoiu-laenuühistu põhikirjaga on ette nähtud liikmete täielik isiklik vastutus või lisavastutus, otsustab üldkoosolek katmata kahjumi jaotamise hoiu-laenuühistu liikmete vahel proportsionaalselt nende lisavastutuse suurusega ja määrab tähtaja, mille jooksul liige on kohustatud tasuma kahjumi katmiseks tema kanda langeva summa.

(3) Kui kahjumi katmiseks reservkapitalist ja teistest põhikirjas ettenähtud reservidest ei piisa ning kahjumi katmise tagajärjel on hoiu-laenuühistu osakapital vähenenud 1/3 võrra või kui kahjumi katmise tagajärjel jääb osakapital käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 toodud miinimumist väiksemaks, peab juhatus 15 päeva jooksul kutsuma kokku liikmete erakorralise üldkoosoleku. Üldkoosolek peab otsustama:

- 1) osakapitali suurendamise või
- 2) hoiu-laenuühistu lõpetamise või
- 3) pankrotiavalduse esitamise.

5. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU USALDUSVÄÄRSUSE TAGAMINE

§ 27. Hoiu-laenuühistu usaldusvärsuse tagamine

(1) Hoiu-laenuühistu peab oma tegevuses järgima kõiki alljärgnevat nõudeid:

1) hoiu-laenuühistu peab paigutama vähemalt kümme protsenti oma liikmete hoiuste summast nõudmiseni hoiusena Eesti või teise lepinguriigi krediidiasutusse või muudesse likviidsetesse varadesse vastavalt käesoleva seaduse § 27¹ lõikes 6 sätestatule;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

2) hoiu-laenuühistu võib omandada ainult oma peamiseks ja püsivaks tegevuseks vajalikke kinnisasju;

3) hoiu-laenuühistul on keelatud osaleda osanikuna täisühingus või täisosanikuna usaldusühingus;

3¹) hoiu-laenuühistul on keelatud omada üle 20-protsendilist otsust või kaudset osalust krediidiasutuses või teises finantseerimisasutuses, välja arvatud ühistupangas, krediidiantjas, krediidivahendajas ja makseasutuses;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

4) hoiu-laenuühistu investeringud põhivarasse ei tohi kokku olla suuremad hoiu-laenuühistu omakapitalist;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

5) hoiu-laenuühistu bilansiliste nõuete summa klientide vastu ja bilansiväliste kohustuste summa kokku ei või ületada kümnekordset omakapitali summat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatut ei kohaldata, kui hoiu-laenuühistu on omandanud kinnisasja kahjude ennetamiseks või vältimiseks ja hoiu-laenuühistu on kinnisasja kolme aasta jooksul võõrandanud.

(3) Hoiu-laenuühistu ei tohi puhaskasumist teha väljamakseid, kui majandusaastal ei ole kolme kuu vältel kinni peetud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatust või kui hoiu-laenuühistu viimase majandusaasta lõppemisel kinnitatud majandusaasta aruandest ilmneb, et hoiu-laenuühistu omakapital jääks väiksemaks käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatust.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 27¹. Nõuded likviidsusele

(1) Hoiu-laenuühistu peab paigutama oma vara selliselt, et igal ajal, sealhulgas stressiolukorras, oleks tagatud vara likviidsus, mis võimaldaks liikmete õigustatud nõuete rahuldamise.

(2) Stressiolukorrana käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses käsitatakse olukorda, kus hoiu-laenuühistu on kohustatud oma liikmetele välja maksma vastavalt lepingutingimustele vähemalt viis protsenti liikmetelt kaasatud hoiuste kogusummast 60 päeva jooksul alates vastava avalduse saamisest või tagastama liikmetele vähemalt 25 protsenti osamaksude summast ühe majandusaasta jooksul.

(3) Hoiu-laenuühistu on kohustatud oma äritegevuse korraldama nii, et hoiu-laenuühistu finantseerimine ei tugineks liiga lühikestele tähtaegadele või vähestele allikatele. Hoiu-laenuühistu juhatuse kohustatud pidevalt jälgima nõuete ja kohustuste tähtaegu. Hoiu-laenuühistu kohustuste täitmise tähtaegade saabumine ei või ohustada hoiu-laenuühistu jätkusuutlikku tegevust.

(4) Hoiu-laenuühistul peavad olema iga 60-päevase ajavahemiku kohta strateegia, poliitika, protseduurid ja süsteemid likviidsusriski tuvastamiseks, mõõtmiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks, et tagada toimetulekuperioodi kestel piisava likviidsuspuhvri olemasolu.

(5) Likviidsuspuhvriina käsitatakse käesoleva seaduse tähenduses raha ja muud koormamata likviidset vara, mis võimaldab hoiu-laenuühistul täita tavapäraseid kohustusi vähemalt toimetulekuperioodi kestel, mis ei või olla lühem kui 60 päeva.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud koormamata likviidse varana käsitatakse vara, sealhulgas sularaha, arvelduskontol olevaid rahalisi vahendeid ja muud vara, mida on võimalik realiseerida tavapärastel turutingimustel 60 päeva jooksul. Likviidne vara on muu hulgas:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT L 176, 26.06.2013, lk 1–337) artikli 336 tabelis 1 nimetatud võlainstrumentid, mille suhtes kohaldatav spetsiifilise riski kapitalinõue ei ole suurem kui 1,6 protsenti;

2) eurofondide osakud või aktsiad, kui selle eurofondi vara investeeritakse üksnes käesoleva lõike punktis 1 nimetatud võlainstrumentidesse.

(7) Valdkonna eest vastutav ministervõib määrusega kehtestada hoiu-laenuühistute likviidsusriski maandamise täpsema korra, sealhulgas täpsustada likviidsuspuhvri koosseisu ja suurust.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 28. Nõuded laenudele

(1) Hoiu-laenuühistu on kohustatud laenude andmisel järgima krediteerimise häid tavasid ja vastutustundliku laenamise põhimõtet, sealhulgas kontrollima kooskõlas hoiu-laenuühistu üldkoosoleku heaks kiidetud sise-eeskirjaga ajakohase teabe alusel laenusaja krediidivõimelisust ja piisava tagatise olemasolu.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(1¹) Füüsilisest isikust liikmele, kes taotleb laenu, mis ei seonu iseseisva laenuvõtmisega majandus- või kutsetegevuses, kohaldatakse laenu andmisel võlaõigusseaduse §-des 402–421 tarbijakrediidilepingute kohta sätestatud, kui käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud liikmele laenu andmisel ei tohi laenu andes tema krediivõimelisuse hindamisel tugineda üksnes asjaolule, et tagatiseks oleva kinnisvara väärtus ületab krediidi summat, või eeldusele, et kinnisvara väärtus tõuseb, välja arvatud juhul, kui laenu kasutamise eesmärk on kinnisvara ehitamine või renoveerimine.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Laenuandmise otsus peab tuginema eelnevale laenuanalüüsile.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) Laenuandmise otsusele eelnev laenuanalüüs peab olema suunatud eelkõige laenusaaaja krediivõimelisuse hindamisele. Krediivõimelisuse hindamisel peab hoiu-laenuühistu arvesse võtma kõiki asjaolusid, mis võivad mõjutada laenu tagasimaksmise tõenäosust. Laenuanalüüsi sisu ja ulatus peab sõltuma laenu suurusest, laenutootest, laenusaaajast ja sellest, kui oluline mõju on analüüsitaval laenul hoiu-laenuühistule tervikuna ja kui suurt riski see laen kujutab.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(4) Käesolevas paragrahvis sätestatud põhimõtete rakendamiseks peab hoiu-laenuühistu koguma kogu laenuperioodi jooksul informatsiooni laenusaaajatelt nende laenukoormuse ja maksekohustuste täitmise kohta ning kasutama neid andmeid liikmete jaoks mõistliku laenukoormuse arvutamiseks. Nimetatud andmete säilitamisel lähtutakse raamatupidamise seaduses sätestatud tähtaegadest.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(5) Hoiu-laenuühistu on kohustatud informeerima laenuvõtjat võimalikest riskidest laenude võtmisel.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(6) Hoiu-laenuühistu üldkoosoleku otsusega määratud piirmäärast suuremate laenude andmine ja pikendamine toimub laenukomitee igakordse otsuse või üldkoosoleku otsuse alusel, kui hoiu-laenuühistus ei ole laenukomiteed moodustatud.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(7) Laenu andmine hoiu-laenuühistu liikmest juhatuse, nõukogu või revisjonikomisjoni liikmele ja nendega samaväärset majanduslikku huvi omavatele isikutele võib toimuda ainult üldkoosoleku otsusega ettenähtud korras.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(7¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud isikutele või nimetatud isikutega seotud isikutele antud laenude jääkide summa või muude käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud tehingute jääkide koguväärtus ei tohi ületada selle liikme tasutud osamaksu rohkem kui viiekordselt ega viit protsenti hoiu-laenuühistu netovarast.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(8) Hoiu-laenuühistu võib hüpoteegiga tagatud laene välja anda tähtajaga kuni kümme aastat ja muid laene tähtajaga kuni viis aastat.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud hoiu-laenuühistu liikmele antud laenude puhul ei tohi laenude jääkide summa või muude käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud tehingute jääkide koguväärtus kokku ületada selle liikme tasutud osamaksu rohkem kui 20-kordselt ega 20 protsenti hoiu-laenuühistu netovarast.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(10) Hoiu-laenuühistul on lubatud anda laenu krediidasutusele, finantseerimisasutusele ja endaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvale juriidilisele isikule või teha eelnimetatud isikutega muid käesoleva seaduse § 6 lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud tehinguid, kui selliste laenude ja tehingute jääk ei ületa kogumis 20 protsenti hoiu-laenuühistu viimase kolme majandusaasta laenude ja tehingute jääkide keskmisest kogumahust.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(11) **Valdkonna eest vastutav ministervõib** määrusega täpsustada käesolevas paragrahvis ettenähtud laenude andmise nõudeid.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 28¹. Liikme krediivõimelisuse hindamine

(1) Käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud nõuete täitmiseks peab hoiu-laenuühistu sise-eeskirjaga kehtestama laenu taotlevate liikmete krediivõimelisuse hindamiseks ja esitatud andmete kontrollimiseks meetodika, võttes selle väljatöötamisel arvesse vähemalt järgmisi näitajaid füüsilisest ja juriidilisest isikust liikme kohta:

1) varaline seisund, regulaarse sissetuleku või tulude või rahavoogude suurus ja hoiu-laenuühistusse tehtud osamaksete kogusumma;

2) võetud varalised kohustused, sealhulgas regulaarsete finantskohustuste suurus, võimaluse korral ka nende põhiosade ja intresside suurus, samuti panditud varad ja tingimuslikud kohustused;

3) varasem maksekohustuste, sealhulgas finantskohustuste täitmise ajalugu;

4) hoiu-laenuühistule teada olevad muud faktid, millel võib olla oluline tähtsus liikme krediitvõimelisuse hindamisel ja mis võivad mõjutada liikme kohustuste nõuetekohast täitmist;

5) sõlmitava teenuse osutamise lepingu tingimused, sealhulgas võetava rahalise kohustuse suurus.

(2) Kui laenu taotleb füüsilisest isikust hoiu-laenuühistu liige ja see ei ole seotud iseseisva laenuvõtmisega majandus- või kutsetegevuses, peab tema krediitvõimelisuse hindamisel lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustele võtma arvesse muid hinnatavaid regulaarseid majapidamiskulusid kogumina või asjakohasel juhul üldkohaldatavate määradena.

(3) Kui laenu taotleb äriühingust hoiu-laenuühistu liige, peab tema krediitvõimelisuse hindamisel lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tingimustele võtma arvesse:

1) liikme teenuse osutamisest tulenevate rahaliste kohustuste võimaliku suurenemise mõju ja varasemate maksekohustuste täitmist, kui need on seotud liikme igapäevase äritegevusega;

2) laenu eesmärgi ja äriplaane koos finantsprognosidega;

3) liikme ärimudelit ja tema struktuuri;

4) tagatislaenu korral tagatisvara ja selle omadusi, näiteks asukoht, väärtus, ning koormiseid;

5) muid krediidiriski tõstvaid või maandavaid tegureid.

(4) Krediitvõimelisuse hindamiseks peab hoiu-laenuühistu sise-eeskirjas olema krediidi andmise kohta sätestatud:

1) krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhe ning krediidi põhiosa ja intressimakse ning liikme sissetuleku suhe;

2) krediidi maksimaalne tähtaeg;

3) meetoodika, mille põhjal analüüsida liikme võimet täita krediitdilepingust tulenevaid kohustusi intressi muutumise korral.

(5) Tagatisvara käesoleva seaduse tähenduses on krediitdilepingu tagatiseks olev vara.

(6) Hoiu-laenuühistul tuleb käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud liikme regulaarse sissetuleku hindamisel:

1) arvesse võtta, millised on liikme sissetulekuallikad, sealhulgas töötasu, pension, investeringutulu, dividendid, tulud füüsilisest isikust ettevõtja tegevusest, tulud ettevõtlusest, üüritulu, hüvitised, toetused ja elatis, ning milline on liikme sissetulekute laekumise regulaarsus sõltuvalt liikme töölepingu või muu lepingu vormist;

2) aluseks võtta piisav ajavahemik, arvestades liikme sissetulekuallikaid, sissetuleku laekumise regulaarsust ja muid eelnimetatud tingimusi;

3) teha mõistlikke pingutusi, et kontrollida kõigi asjakohaste dokumentide ja muude tõendite õigsust, mis on aluseks ning millel on tähtsus liikme regulaarse sissetuleku suuruse arvutamisel.

(7) Hoiu-laenuühistu liikme krediitvõimelisuse hindamiseks tuleb vajalikku teavet saada liikmelt, asjakohastest siseallikatest ja andmekogudest. Siseallikad on hoiu-laenuühistu enda kasutuses olevad teabe saamise allikad.

(8) Hoiu-laenuühistu kontrollib liikme esitatud teavet tema sissetulekute ja kohustuste kohta, tuginedes võimaluse korral liikme esitatud maksekonto väljavõttele, kui muu kogutud teave ei ole piisav liikme krediitvõimelisuse hindamiseks.

(9) Hoiu-laenuühistu võib anda liikmele laenu, kui ta on krediitvõimelisuse hindamise aluseks olevate andmete kogumis analüüsimise tulemusena veendunud, et laenulepingust tulenevad kohustused täidetakse lepingus kokku lepitud tingimustel.

(10) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada täpsemad nõuded liikme krediitvõimelisuse hindamiseks, sealhulgas miinimumnõuded krediidisumma ja krediidi tagatisvara suhtele ning krediidi põhiosa ja intressimakse ning liikme sissetuleku suhtele.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 28². Krediititoimiku pidamine

(1) Hoiu-laenuühistu peab liikme krediitvõimelisuse hindamise eesmärgil kogutud vajalike andmete ja dokumentide kohta krediititoimikut. Krediititoimikut peetakse krediitiperioodi kohta ja seda tuleb pidada iga laenu taotleva liikme kohta eraldi.

(2) Krediititoimik on käesoleva seaduse tähenduses lepingute, õiendite, otsuste, analüüside ja muude krediidi andmise ja teenindamisega seotud andmete kogum.

(3) Hoiu-laenuühistu peab tagama kogu krediidiperioodi jooksul liikme krediivõimelisuse analüüsiks vajalike andmete ja dokumentide olemasolu krediiditoimikus.

(4) Krediiditoimik peab andma piisavalt informatsiooni krediidi andmise eest vastutavale isikule ja revisjonikomisjonile, samuti audiitorile liikme krediivõimelisuse hindamiseks.

(5) Krediiditoimik peab sisaldama krediidi andmise, jälgimise ja hindamise kohta järgmist teavet ja järgmisi dokumente:

- 1) andmed liikme kohta, füüsilisest isikust liikme puhul tema nimi, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg ja -koht ning elukoht, juriidilisest isikust liikme puhul tema ärinimi, registrikood ja asukoht;
- 2) krediiditaotlused;
- 3) krediidi andmise või krediidi andmisest keeldumise otsused;
- 4) krediidi taotlemise ja krediidiperioodi jooksul krediidilepingu täitmisega seotud dokumendid;
- 5) liikme krediivõimelisuse hindamise analüüsi tulemused;
- 6) liikmega sõlmitud krediidi- ja tagatislepingud;
- 7) liikmega peetud krediidi andmise või krediidilepingu täitmisega seotud kirjavahetus;
- 8) dokumendid liikme krediivõimelisuse hindamise aluseks olevate andmete kontrollimise kohta;
- 9) hüpoteekkrediidi puhul dokumendid tagatiseks oleva kinnisvara kontrollimise, kindlustamise ja hindamise kohta, sealhulgas asjakohasel juhul kinnisvara hindaja hinnang tagatise maksumuse kohta.

(6) Hoiu-laenuühistu peab täitma krediiditoimiku täitmise kohustust sõltumata toimiku mahu suurusest.

(7) Krediiditoimikus sisalduv informatsioon võib info- ja dokumendihaldussüsteemis paikneda jagatult, kuid hoiu-laenuühistu peab tagama selle kättesaadavuse igal ajahetkel käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isikutele ja üksustele.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 29. Laenukomitee moodustamine ja liikmed

(1) Hoiu-laenuühistul peab olema laenukomitee, kui hoiu-laenuühistus on vähemalt 50 liiget. Kui hoiu-laenuühistus on vähem kui 50 liiget, võib põhikirjaga ette näha, et hoiu-laenuühistul on laenukomitee.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Laenukomitee moodustatakse hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud korras.

(3) Laenukomitees on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

(4) Laenukomitee liige peab olema hoiu-laenuühistu liige.

(5) Laenukomitee liikmeks ei või olla nõukogu ega revisjonikomisjoni liige ega audiitor. Põhikirjas võib ette näha muid lisanõudeid laenukomitee liikmetele.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(6) Laenukomitee liikmed valivad enda hulgast esimehe, kes korraldab laenukomitee tegevust. Laenukomitee esimeheks ei tohi olla hoiu-laenuühistu juhatuse esimees.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 30. Laenukomitee otsused

(1) Laenukomitee koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kuus. Koosoleku kutsub kokku laenukomitee esimees või teda asendav isik.

(2) Laenukomitee võtab otsuseid vastu hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud korras.

(3) Laenukomitee otsustab laenude väljaandmise üldkoosoleku poolt kinnitatud korra alusel ja aitab korraldada võlgade sissenõudmist.

§ 31. Hoiu-laenuühistu sise-eeskirjad, protseduurireeglid ja riskide juhtimise nõuded

(1) Hoiu-laenuühistus peavad olema kehtestatud tema juhtide ja töötajate tegevust reguleerivad sise-eeskirjad ja protseduurireeglid. Sise-eeskirjad ja protseduurireeglid kehtestatakse hoiu-laenuühistu tegevust reguleerivate õigusaktide ja hoiu-laenuühistu juhtimisorganite otsuste täitmise tagamiseks.

(2) Hoiu-laenuühistu sise-eeskirjad ja protseduurireeglid peavad muu hulgas kindlaks määrama:

- 1) hoiu-laenuühistu ning hoiu-laenuühistu juhatuse ja nõukogu liikmete ning töötajate isiklike majanduslike huvide konfliktide vältimise korra;
- 2) hoiu-laenuühistu sisese informatsiooni ja dokumentide liikumise korra;
- 3) tehingute tegemise korra hoiu-laenuühistu nimel ja arvel ning klientide nimel ja arvel;
- 4) alluvussuhted ja õiguste üleandmise korra, sätestades funktsioonide lahususe hoiu-laenuühistu nimel kohustuste võtmisel, väljamaksete tegemisel, tehingute kajastamisel raamatupidamises ja aruandluses ning tehingute riskide hindamisel;

5) sisemised protseduurireeglid rahvusvahelise sanktsiooni seaduse alusel kehtestatud rahvusvaheliste sanktsioonide kohaldamiseks ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse rakendamiseks ning nende täitmise sisekontrollieeskirjad;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

6) hoiu-laenuühistu liikmete nimel ja arvel tehingute ja toimingute tegemise ning nõustamisteenuse osutamise korra, sealhulgas liikmele laenu andmisel tema krediitvõimelisuse hindamise ja laenulepingu tagatiseks oleva vara hindamise korra;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

7) liikmega vaidluste lahendamise üldise korra;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

8) hoiu-laenuühistu juhatuse ja nõukogu liikmete sobivuse hindamise korra.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) Hoiu-laenuühistu nimel tegutsev isik ei või esindada hoiu-laenuühistut tehingute tegemisel ning õigusvaidluste pidamisel kolmanda isikuga, kelle suhtes hoiu-laenuühistu nimel tegutseval isikul või temaga samaväärset majanduslikku huvi omavatel isikutel on isiklike majanduslikke huvisid.

(4) Hoiu-laenuühistu ei või võtta ülemääraseid riske, mis võivad ohtu seada tema maksevõimelisuse.

(5) Hoiu-laenuühistul peavad olema piisavad ja tema tegevuse laadi, ulatuse ja keerukuse astmega proportsionaalsed riskide tuvastamise, mõõtmise ning juhtimise strateegiad ja protseduurid, mis tagavad riskide objektiivse kontrollimise, juhtimise ja hindamise. Hoiu-laenuühistu riskijuhtimise üldpõhimõtted kinnitab üldkoosolek ning neid vaadatakse läbi ja ajakohastatakse regulaarselt.

(6) Hoiu-laenuühistu riskijuhtimise üldpõhimõtted peavad kindlaks määrama tema krediitpoliitika eesmärgid, riskide hindamise kriteeriumid, tagatiste võtmise ja hindamise printsiibid, laenu andmise ja refinantseerimise printsiibid, laenu andmise pädevuse ja vastavate otsuste tegemise korraldamise.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

6. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU JUHTIMINE

§ 32. Hoiu-laenuühistu üldkoosoleku pädevus

(1) Lisaks tulundusühistuseaduses sätestatule kuulub hoiu-laenuühistu üldkoosoleku pädevusse:

1) majandusaasta eelarve kinnitamine;

2) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

3) liikmetele laenu andmise korra kehtestamine, sealhulgas ühele liikmele antava laenusumma piirmäära kehtestamine lähtuvalt seadusest;

4) audiitori ja revisjonikomisjoni liikme nimetamine ning nende tasustamise aluste ja korra kehtestamine;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

5) laenukomitee liikmete valimine ja tagasikutsumine enne volituste tähtaja lõppemist;

5¹) tegevusloa, sealhulgas krediidiandjate, krediidiandja või makseasutuse tegevusloa taotluse esitamise otsustamine;

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

6) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

7) [kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

8) muude seaduse või põhikirjaga üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine;

9) kooskõlas § 19 lõikes 1 sätestatuga ühistust väljaastunud või ühistust väljaarvatud liikmega lepingu lõpetamise tingimuste ja korra kehtestamine.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(3) Hoiu-laenuühistu üldkoosoleku pädevuse võib täielikult või osaliselt üle anda volinike koosolekule üksnes kooskõlas käesoleva seaduse §-ga 32⁴.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 32¹. Üldkoosoleku kokkukutsumine ja päevakord

(1) Üldkoosoleku kokkukutsumisele ja päevakorra kohaldatakse tulundusühistuseaduse §-des 40 ja 40¹ sätestatut, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Juhatuse peab erakorralise üldkoosoleku kokku kutsuma, kui:

1) ilmneb, et hoiu-laenuühistu netovara suurus ei vasta käesoleva seaduse § 22 lõike 3 teises lauses sätestatule;

- 2) ilmneb, et hoiu-laenuühistu ei suuda täita käesoleva seaduse §-s 27¹ sätestatud nõudeid;
- 3) seda nõuab vähemalt üks kümnendik liikmetest või volinikest;
- 4) seda nõuab nõukogu;
- 5) seda nõuab revisjonikomisjoni liige või audiitor.

(3) Vähemalt kümme hoiu-laenuühistu liiget võivad nõuda lisaküsimuste võtmist üldkoosoleku päevakorda. Iga lisaküsimuse kohta tuleb esitada põhjendus.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 32². Erakorraline üldkoosolek vara vähenemise korral

(1) Käesoleva seaduse § 32¹ lõike 2 punktis 1 või 2 sätestatud juhul peavad liikmed erakorralisel üldkoosolekul otsustama:

- 1) osakapitali suurendamise, tingimusel et netovara suurus vastaks tegutsemise igal ajahetkel vähemalt osakapitalile;
- 2) muude abinõude tarvitusele võtmise, mille tulemusena hoiu-laenuühistu netovara suurus vastaks käesoleva seaduse § 22 lõike 3 teises lauses ning §-des 27 ja 27¹ sätestatud nõuetele;
- 3) hoiu-laenuühistu lõpetamise või ühinemise;
- 4) pankrotiavalduse esitamise.

(2) Hoiu-laenuühistu suhtes ei kohaldata tulundusühistuseaduse §-s 49 sätestatut.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 32³. Erikontroll

(1) Hoiu-laenuühistu erikontrolli korraldamisele kohaldatakse tulundusühistuseaduse §-s 71 sätestatut, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Vähemalt kümme hoiu-laenuühistu liiget võivad nõuda hoiu-laenuühistu juhtimise või varalise seisundiga seotud küsimustes erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli tegija määramist üldkoosoleku poolt.

(3) Kui üldkoosolek erikontrolli korraldamist ei otsusta, võib vähemalt üks kümnendik ühistu liikmetest nõuda erikontrolli korraldamise otsustamist ja erikontrolli tegija määramist kohtu poolt.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 32⁴. Volinike valimine

(1) Hoiu-laenuühistu volinike valimisele kohaldatakse tulundusühistuseaduse §-s 54 sätestatut, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.

(2) Ühe voliniku võib valida kuni 25 liikme kohta.

(3) Hoiu-laenuühistu volinik peab olema hoiu-laenuühistu liige, kuid ei tohi olla hoiu-laenuühistu juhatuse liige, nõukogu liige, laenukomitee liige, audiitor, pankrotivõlgnik ega isik, kelle varasem tegevus või tegevusetus on põhjendanud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa tühistamise või kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja.

(4) Põhikirja säte või tehing, mis on vastuolus käesolevas paragrahvis sätestatuga, on tühine.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 32⁵. Hoiu-laenuühistu nõukogu

(1) Hoiu-laenuühistu nõukogu planeerib hoiu-laenuühistu tegevust, korraldab juhtimist ja teeb kontrolli juhatuse tegevuse üle. Kontrolli tulemused teeb nõukogu teatavaks üldkoosolekule või volinike koosolekule selle olemasolu korral.

(2) Hoiu-laenuühistu nõukogul on kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Nõukogu liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(3) Nõukogu liige peab olema hoiu-laenuühistu liige.

(4) Nõukogu liikmeks ei või olla hoiu-laenuühistu juhatuse liige, volinik, prokurist, audiitor ega laenukomitee liige, samuti krediidasutuse ega teise finantseerimisasutuse, välja arvatud ühistupanga juhatuse või nõukogu liige. Põhikirjas võib ette näha muid isikuid, kes ei või olla nõukogu liikmed.

(5) Nõukogu pädevusse kuulub laenukomitee tegevuse peale esitatud kaebuste läbivaatamine, kui põhikirjaga ei ole seda antud üldkoosoleku või volinike koosoleku pädevusse.

(6) Nõukogu nõusolek on vajalik hoiu-laenuühistu nimel selliste tehingute tegemiseks, mis väljuvad igapäevasest majandustegevusest, sealhulgas tehingud, millega kaasneb:

- 1) osaluse omandamine või lõppemine teistes ühingutes;
- 2) tütarettevõtja asutamine või lõpetamine;
- 3) ettevõtte üleminek, võõrandamine või selle tegevuse lõpetamine;
- 4) kinnisasjade ja registrisse kantud vallasasjade võõrandamine või koormamine.

(7) Põhikirjaga võib ette näha, et käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud tehingute tegemiseks ei ole nõukogu nõusolekut vaja või on see vajalik ainult põhikirjas nimetatud juhtudel. Põhikirjaga võib nõukogule anda õiguse otsustada ka muid küsimusi, mille otsustamine ei kuulu vastavalt seadusele või põhikirjale juhatuse või üldkoosoleku pädevusse.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud nõusolekut ei ole tehingu tegemiseks vaja, kui tehinguga viivitamisega kaasneks hoiu-laenuühistule oluline kahju.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud nõusolek ei kehti kolmandate isikute suhtes.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 33. [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 34. Hoiu-laenuühistu juhatus

(1) Juhatuses on kaks liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Juhatusel ei pea olema hoiu-laenuühistu liige, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 34¹. Juhatusel kohustused

(1) Hoiu-laenuühistu juhatus on muu hulgas kohustatud:

- 1) tagama, et kõik hoiu-laenuühistu töötajad oleksid teadlikud nende töökohustustega seotud õigusaktide sätetest, mis tulenevad käesolevast seadusest, tulundusühistuseadusest, äriseadustikust, muudest asjakohastest õigusaktidest, hoiu-laenuühistu juhtimisorganite kinnitatud dokumentides sätestatud põhimõtetest ning ühistu majandustegevuses levinud tavade ja praktikatest;
- 2) tagama kontrolli selle üle, et hoiu-laenuühistu ja tema töötajate tegevus oleks kooskõlas käesolevas seaduses, tulundusühistuseaduses ja muudes asjakohastes õigusaktides sätestatuga ning hoiu-laenuühistu juhtimisorganite kinnitatud dokumentide, tavade ja praktikaga;
- 3) töötama välja äriplaani nõukogu kinnitatud strateegia elluviimiseks;
- 4) kehtestama ja regulaarselt üle vaatama hoiu-laenuühistu riskide võtmise, juhtimise, jälgimise ning maandamise põhimõtted ja protseduurid ning sise-eeskirjad, mis hõlmavad nii olemasolevaid kui ka potentsiaalseid riske;
- 5) täitma muid käesolevast seadusest tulenevaid kohustusi.

(2) Juhatus esitab nõukogule vähemalt kord kolme kuu jooksul ülevaate hoiu-laenuühistu tegevusest ja majanduslikust olukorrast.

(3) Juhatus teavitab viivitamata nõukogu liikmeid hoiu-laenuühistu majandusliku seisundi halvenemisest, selle ohust või käesoleva seaduse 5. peatüki sätetest kõrvalekaldumisest.

(4) Juhatus annab hoiu-laenuühistu üldkoosolekul ülevaate käesoleva seaduse § 41 lõike 4 alusel tuvastatud rikkumistest ning esitab plaani, millal ja mis viisil need rikkumised kõrvaldatakse.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 35. [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 36. Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmetele ja töötajatele esitatavad nõuded

(1) Hoiu-laenuühistu juhatuse, nõukogu (edaspidi koos *juhtorgan*), laenukomitee ega revisjonikomisjoni liikmeks ei tohi olla isik:

- 1) kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise;
- 2) kellelt on seaduse alusel ära võetud õigus olla ettevõtja või kelle varasem tegevus äriühingu juhtorgani liikmena on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist selliselt, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja klientide huvid oleksid küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingu juhtima.

(2) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmeks võib olla teovõimeline füüsiline isik, kellel on laitmatu ärialane maine ning hoiu-laenuühistu juhtorganis osalemiseks vajalik haridus, teadmised ja kutsealane sobivus. Isiku maine ei ole laitmatu, kui:

1) ta on süüdi mõistetud esimese astme kuriteo eest või teda on karistatud varavastase, majanduslaselase, ametialase, avaliku usalduse vastase või isikuvastase süüteo või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või tarbijakrediidi väljastamisega seotud süüteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;

2) ta tegeleb või on tegelenud liigkasuvõtmisega krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 39 lõike 4 tähenduses;

3) tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni;

4) tema suhtes on käimas maksejõuetusmenetlus või välja on kuulutatud tema pankrot, välja arvatud juhul, kui kohus on isiku vabastanud pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest;

5) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiasutuse, investeerimisühingu või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;

6) tema suhtes on kohus vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud tegutsemiskeeldu või §-le 49¹ ettevõtluskeeldu, samuti juhul, kui tema suhtes on kohaldatud seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeldu või teataval erialal või ametikohal töötamise keeldu või teda on karistatud sellise keelu rikkumise eest.

(3) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmeks valitaval isikul peab olema vajalik mahus aega oma tööülesannete täitmiseks sellel ametikohal ning ta peab teadmiste, oskuste ja kogemuste poolest sobituma juhtorgani koosseisu.

(4) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikme valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuetele vastavuse kontrollimiseks ülevaate oma hariduse, töökogemuse, ettevõtluses osalemise ja tema kohta karistusregistrisse kantud karistuste kohta ning kinnituse, et puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla hoiu-laenuühistu juhtorgani liige.

(5) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei tohi olla hoiu-laenuühistu nõukogu liige ega audiitor ega nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik.

(6) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei või sõlmida teiste isikutega lepinguid, mille kohaselt on tema ülesanded investeerimine, laenu- ja investeerimisprojektide koostamine või vahendamine või muu selline tegevus. Käesolevas lõikes sätestatud ei kohaldata pedagoogilise ega teadustegevuse suhtes.

(7) Hoiu-laenuühistu juhatuse liige ei või tegutseda töötajana, juhtorgani liikmena ega audiitorina krediidiasutuses või teises finantseerimisasutuses, sealhulgas teises hoiu-laenuühistus, välja arvatud sellises finantseerimisasutuses, mille üle hoiu-laenuühistul on otsene või kaudne kontroll.

(8) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liige ja töötaja, laenukomitee liige ja revisjonikomisjoni liige on kohustatud seadma hoiu-laenuühistu ning selle liikmete majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 36¹. Juhtorgani liikmete ja töötajate kohustused ning ülesanded

(1) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmed ja töötajad tegutsevad nende puhul eeldatava ettenägelikkuse ja hoolsusega ning nende ametikohale esitatavate nõuete kohaselt. Hoiu-laenuühistu juhid peavad olema suutelised korraldama ühistu tegevust selliselt, et eelkõige liikmete huvid oleksid piisavalt kaitstud.

(2) Hoiu-laenuühistu töötajad on kohustatud osutama teenuseid õiguspäraselt, piisava asjatundlikkuse, täpsuse ja hoolikusega.

(3) Hoiu-laenuühistu juhtorgani liikmed tagavad, et ühistu organisatsiooniline struktuur on läbipaistev ja selgelt määratud vastutusalaadega ning kehtestatud on riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ja nendest teavitamise protseduurid, mis on hoiu-laenuühistu laadi, ulatust ning keerukuse astet arvestades piisavad ja proportsionaalsed.

(4) Hoiu-laenuühistu juhatuse ülesandeks on veenduda, et käesoleva seaduse alusel kehtestatud eeskirjad ja muud protseduurireeglid oleksid ajakohased, hindama nende tulemuslikkust ning rakendama asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

7. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU TEGEVUSE KONTROLLIMINE

§ 37. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjon

(1) Hoiu-laenuühistul on kolmeliikmeline revisjonikomisjon, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat liikmete arvu.

(2) Revisjonikomisjoni liikmel peab olema majandusalane või juriidiline haridus või vähemalt kolmeaastane töökogemus raamatupidamise või rahanduse või äriühingu majandustegevuse revideerimisega seotud ametikohal.

(3) Revisjonikomisjoni liikmeks ei tohi olla hoiu-laenuühistu juhatuse või nõukogu ega laenukomitee liige, audiitor ega raamatupidaja ega nendega samaväärset majanduslikku huvi omav isik.

(4) Hoiu-laenuühistu majandustegevuse auditeerimine ei välista revisjonikomisjoni tegevust.

§ 38. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni õigused ja kohustused

(1) Revisjonikomisjoni liikmel on õigus ja kohustus kontrollida hoiu-laenuühistu vara, makse- ja väärtpaberikontosid, raamatupidamisdokumente ning laenukomitee tegevust kajastavaid dokumente.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Revisjonikomisjoni liikmel on õigus jälgida hoiu-laenuühistu tööd ja majandustegevust mis tahes lõigus.

(3) Hoiu-laenuühistu juhatuse võimaldab revisjonikomisjonile käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õiguste kasutamise ja kohustuste täitmise ning tagab kõik revisjonikomisjoni ülesannete täitmiseks vajalikud töötingimused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet hoiu-laenuühistu juhtorganite liikmetelt ja töötajatelt ning võimaluse jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute arvestamist.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 39. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni ülesanded

(1) Revisjonikomisjon revideerib hoiu-laenuühistu tegevust, sealhulgas:

- 1) kontrollib hoiu-laenuühistu ning tema juhtorganite liikmete ja nende tegevuse vastavust käesolevas seaduses ja tulundusühituseaduses sätestatule, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, hoiu-laenuühistu sõlmitud lepingutele ja heale tavale;
- 2) kontrollib käesoleva seaduse §-des 5 ja 6 ettenähtud tegevuse aluste järgimist ning sise-eeskirjade ja hoiu-laenuühistu kohustuste täitmise esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete asjakohasust ja tulemuslikkust ning hindab neid regulaarselt;
- 3) nõustab hoiu-laenuühistu teenuste osutamise eest vastutavaid töötajaid ja juhtorgani liikmeid käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmise kohta seotud küsimustes;
- 4) esitab käesoleva seaduse kohaselt ettenähtud aruandeid.

(2) Revisjonikomisjon on kohustatud talle hoiu-laenuühistu kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab käesoleva seaduse nõuetele mittevastavusele või liikme huvide olulisele kahjustamisele, viivitamata edastama hoiu-laenuühistu nõukogule ja üldkoosolekule ning hoiu-laenuühistu volinikele nende olemasolu korral.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 40. Hoiu-laenuühistu revisjonikomisjoni tegevus riskide tuvastamisel ja nõuete rikkumise korral

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(1) Revisjonikomisjon esitab hoiu-laenuühistu juhatusele ja nõukogule vähemalt kord aastas ülevaate tuvastatud riskide, läbiviidud analüüside ja kontrollide tulemuste ning muude käesoleva seaduse §-s 39 nimetatud ülesannete täitmise tuvastatud asjaolude kohta nende olemasolu korral. Ülevaade peab sisaldama hinnangut ka õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmata jätmise õigusriskide ning nendega seotud muude riskide ja potentsiaalsete riskide kohta.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) Kui hoiu-laenuühistu juhatusele ei ole võtnud kasutusele abinõusid käesoleva seaduse § 39 lõikes 2 nimetatud rikkumiste kõrvaldamiseks kahe kuu jooksul nendest teadasaamisest arvates, nõuab revisjonikomisjon vastavalt § 32¹ lõike 2 punktile 5 juhatusele hoiu-laenuühistu erakorralise üldkoosoleku kokkukutsumist.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(3) [Kehtetu -RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(4) Revisjonikomisjon võib teha erakorralisele üldkoosolekule ettepaneku:

- 1) juhatuse või nõukogu liikmete tagasikutsumiseks;
- 2) laenukomitee liikmete tagasikutsumiseks;
- 3) põhikirja muutmiseks;
- 4) hoiu-laenuühistu ühinemiseks teise hoiu-laenuühistuga;
- 5) hoiu-laenuühistu lõpetamiseks seaduses ja põhikirjas ettenähtud korras.

§ 40¹. Aruannete ja muude dokumentide esitamine revisjonikomisjonile

(1) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab revisjonikomisjonile aruanded ja ülevaated käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

(2) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab revisjonikomisjonile üks kord kolme kuu jooksul hoiu-laenuühistu bilansi, kasumiaruande ja andmed liikmete arvu kohta.

(3) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab revisjonikomisjonile majandusaasta aruande, audiitori aruande ära kirja, kasumi jaotamise või kahjumi katmise ettepaneku ja otsuse ning üldkoosoleku protokollil väljavõtte majandusaasta aruande kinnitamise või kinnitamata jätmise otsuse kohta kahe nädala jooksul pärast üldkoosoleku toimumist.

(4) Revisjonikomisjoni liige võib nõuda hoiu-laenuühistu juhatuselt muid käesolevas paragrahvis nimetatud andmeid ja dokumente, mis võimaldavad revisjonikomisjonil täita käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud ülesandeid.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 41. Audiitorkontroll

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(1) Hoiu-laenuühistu raamatupidamise aastaaruande audit on kohustuslik.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) Lisaks raamatupidamise aastaaruande auditeerimisele korraldab hoiu-laenuühistu vähemalt kord aastas järgmiste nõuete täitmise audiitorkontrolli (edaspidi *eritöö*):

1) käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatud piisava osakapitali olemasolu nõue;

2) käesoleva seaduse § 27 lõike 1 punktides 1 ja 3–5 ning lõikes 3 sätestatud nõuded;

3) käesoleva seaduse §-s 27¹ ettenähtud likviidsuspuhvri olemasolu ja likviidsuspuhvri koosseisu nõue;

4) käesoleva seaduse § 28 lõigetes 7–10 nimetatud nõuded, välja arvatud samaväärset majanduslikku huvi omavate isikute puhul;

5) käesoleva seaduse § 47¹ lõikes 2 sätestatud nõuded.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(5) Eritöö käesoleva seaduse tähenduses on kindlustandev audiitorteenus, mida tuleb osutada vastavalt rahvusvahelisele kindlustandvate töövõtude standardile (Eesti) 3000 ja mille osutamisele kohaldatakse audiitortegevuse seaduses sätestatud käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud eritöö tulemusi käsitlevas audiitori aruandes esitab audiitor hoiu-laenuühistu juhatusele, nõukogule ja olemasolu korral volinikele aruande, milles avaldab arvamust käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud nõuete järgimise kohta. Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud nõuete rikkumise tuvastamise korral tuleb lisada viide käesolevast seadusest tulenevale nõudele, millele hoiu-laenuühistu tegevus ei vasta, ning selgitus, milles seisneb rikkumine.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(7) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega täpsemad tingimused käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud eritöö tegemisele, sealhulgas selle:

1) kas tehtav eritöö on põhjendatud või piiratud kindlustunnet andev;

2) millise ajahetke seisuga või millise perioodi kohta eritöö tehakse.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

7¹. peatükk RAAMATUPIDAMINE, ARUANDLUS JA AVALIKUSTATAV TEAVE

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 41¹. Raamatupidamise korraldamine

(1) Hoiu-laenuühistu lähtub raamatupidamisarvestuse korraldamisel käesolevast seadusest, raamatupidamise seadusest, tulundusühituseadusest, äriseadustikust ning hoiu-laenuühistu põhikirjast ja raamatupidamise sise-eeskirjast.

(2) Raamatupidamisega tagatakse tõese teabe saamine hoiu-laenuühistu finantsseisundi ja majandustegevuse kohta.

(3) [Valdkonna eest vastutav ministervõib](#) määrusega kehtestada täpsemad nõuded hoiu-laenuühistute raamatupidamisarvestusele ja aruandluse korraldamisele.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 41². Liikme ja liikmeks saada sooviva isiku õigus saada teavet ning hoiu-laenuühistu kohta avalikustatav teave

(1) Hoiu-laenuühistu juhatus esitab hoiu-laenuühistu liikmele elektroonilises vormis auditeeritud majandusaasta aruande hiljemalt kümme päeva enne majandusaasta aruande kinnitamist otsustava üldkoosoleku toimumist.

(2) Hoiu-laenuühistu liikme nõudmisel esitab hoiu-laenuühistu juhatus liikmele 30 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest arvates järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) viimane auditeeritud majandusaasta aruanne;
- 2) liikme hoiu-laenuühistusse hoiustatud rahaliste vahendite koguväärtus, sealhulgas liikme osamaksude ja kogunenud intresside summa teabe küsimise aja seisuga;
- 3) viimati koostatud audiitori arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ja eritöö tulemusi käsitlev audiitori aruanne vastavalt käesoleva seaduse §-le 41;
- 4) info selle kohta, kuidas tagatakse piisava likviidsuspuhvri olemasolu käesoleva seaduse § 27¹lõikes 4 sätestatu kohaselt;
- 5) käesoleva seaduse § 36 lõike 2 esimeses lauses nimetatud andmed hoiu-laenuühistu juhtorganite liikmete kohta ning juhtorganite liikmete ja revisjonikomisjoni liikmete kontaktandmed (telefoninumber ja e-posti aadress);
- 6) ühistu liikmete nimekiri ja kontaktandmed viimase seisuga;
- 7) teave väljastatud laenude kohta laenusaaajate tegevusala sektori põhiselt viimase kuu lõpu seisuga;
- 8) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa viimase kuu seisuga;
- 9) Eesti Pangale esitatud hoiu-laenuühistu bilanss ja kasumiaruanne viimase aruandlusperioodi kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata, kui hoiu-laenuühistu on nimetatud teabe ja dokumendid teinud liikmetele kättesaadavaks elektroonilise süsteemi kaudu või edastanud muul viisil.

(4) Hoiu-laenuühistu liikmeks saada sooviva isiku nõudmisel esitab hoiu-laenuühistu juhatus isikule 30 päeva jooksul sellekohase nõude saamisest arvates järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) viimane auditeeritud majandusaasta aruanne;
- 2) käesoleva seaduse § 36 lõike 2 esimeses lauses nimetatud andmed hoiu-laenuühistu juhtorganite liikmete kohta ning juhtorganite liikmete ja revisjonikomisjoni liikmete kontaktandmed (telefoninumber ja e-posti aadress);
- 3) Eesti Pangale esitatud hoiu-laenuühistu bilanss ja kasumiaruanne viimase aruandlusperioodi kohta.

(5) Hoiu-laenuühistu viimase kolme aasta majandusaasta aruanded ja põhikiri peavad olema kättesaadavad hoiu-laenuühistu asukohas ja veebilehel selle olemasolu korral.

(6) Hoiu-laenuühistu juhatus peab liikme nõudmisel edastama käesolevas paragrahvis nimetatud teabe paber kandjal ja võib selle eest küsida mõistlikku tasu.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 41³. Teabe esitamine Eesti Pangale

Hoiu-laenuühistu esitab Eesti Pangale perioodiliselt statistilisi andmeid riikliku statistika seaduses ning Eesti Panga seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 41⁴. Isikuandmete töötlemine ja säilitamine

(1) Käesolevas seaduses nimetatud isikuandmeid töötleb hoiu-laenuühistu seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

(2) Hoiu-laenuühistu säilitab käesoleva seaduse § 36 lõike 4 alusel esitatud juhtorganite liikmete isikuandmeid kaks aastat pärast töösuhte lõppemist.

(3) Käesolevas seaduses sätestatud juhtorgani ja revisjonikomisjoni liikmete kontaktandmeid säilitab hoiu-laenuühistu kaks aastat pärast juhtorgani või revisjonikomisjoni liikme tagasikutsumist või tema volituste lõppemist. Käesolevas seaduses sätestatud isikuandmeid hoiu-laenuühistu liikmete kohta säilitab hoiu-laenuühistu kaks aastat pärast liikmesuse lõppemist.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

8. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU JAGUNEMINE, ÜHINEMINE JA LÕPETAMINE

§ 42. Hoiu-laenuühistu jagunemine ja ühinemine

- (1) Hoiu-laenuühistu jagunemine ei ole lubatud.
- (2) Hoiu-laenuühistu võib ühineda üldkoosoleku otsuse alusel. Ühinemine võib toimuda uue hoiu-laenuühistu asutamisega või hoiu-laenuühistu ühinemise teel teise hoiu-laenuühistuga.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]
- (3) Hoiu-laenuühistute ühinemine toimub äriseadustikus ettenähtud korras, kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

§ 43. Ühinemislepingu audiitorkontroll

- (1) Hoiu-laenuühistute ühinemislepingut ja kõiki ühinevaid hoiu-laenuühistuid kontrollib üks ja seesama audiitor.
- (2) Audiitor koostab ühinemislepingu kontrollimise kohta aruande, näidates ära, milliseid hindamismeetodeid on kasutatud osamaksude vahetussuhte määramisel, ja annab oma arvamuse usaldusvääruse tagamise meetmete täitmise kohta ühinevates hoiu-laenuühistutes.
- (3) Hoiu-laenuühistute ühinemislepingut kontrollivad lisaks audiitorile ka ühinevate ühistute revisjonikomisjonid ja koostavad kontrollimise kohta kirjaliku aruande.

§ 44. Hoiu-laenuühistute ühinemine ühistupanga asutamiseks

- (1) Hoiu-laenuühistud võivad ühineda selliselt, et asutavad ühistupanga vastavalt krediitiasutuste seaduse sätetele. Ühinevad hoiu-laenuühistud loetakse sel juhul lõppenuks.
- (2) Ühistupanga asutamisel läheb ühinevate hoiu-laenuühistute vara üle asutatavale ühistupangale ja hoiu-laenuühistu liikmetest saavad ühistupanga liikmed.

§ 45. Hoiu-laenuühistu lõpetamine

- (1) Hoiu-laenuühistu lõpetatakse:
 - 1) üldkoosoleku otsuse alusel (vabatahtlik lõpetamine);
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]
 - 2) kohtumääruse alusel (sundlõpetamine);
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]
 - 3) kui hoiu-laenuühistus on jäänud vähem kui 25 liiget ja liikmete arv ei ole kahe kuu jooksul suurenenud;
 - 4) muudel seaduse või põhikirjaga sätestatud alustel.
- (2) Hoiu-laenuühistu lõpetamine toimub tulundusühistuseaduses ettenähtud korras.

8¹. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU PANKROT

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 45¹. Pankrotiseaduse kohaldamine hoiu-laenuühistu pankroti korral

Hoiu-laenuühistu pankrotiavalduse esitamisele, pankroti väljakuulutamisele ja pankrotimenetlusele kohaldatakse pankrotiseaduses sätestatud, kui käesolevas peatükis ei ole sätestatud teisiti.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 45². Pankrotiavaldus ja ajutise halduri nimetamine

Kui kohus on võtnud pankrotiavalduse menetlusse, otsustab ta kolme päeva jooksul ajutise halduri nimetamise, tehes selle kohta määruse. Kui ajutise halduri nimetamine otsustatakse eelistungil, otsustab kohus seitsme päeva jooksul pankrotiavalduse saamisest arvates istungi toimumise aja ja edastab kutsed. Sellisel juhul otsustab kohus ajutise halduri nimetamise kümne päeva jooksul pankrotiavalduse saamisest arvates.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 45³. Pankroti väljakuulutamise ja hoiu-laenuühistust võlgniku maksejõuetuse eeldamine

Lisaks pankrotiseaduse § 31 lõikes 1¹sätetatu eeldatakse hoiu-laenuühistust võlgniku maksejõuetust, kui hoiu-laenuühistu netovara on alla käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatud määra.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 45⁴. Hoiu-laenuühistu pankrotimäärusest teavitamine

(1) Haldur teavitab kõiki hoiustajaid ja teisi teadaolevaid võlausaldajaid pankrotimäärusest ning võlausaldajate esimese üldkoosoleku ajast ja kohast. Hoiu-laenuühistu teadaolevate võlausaldajate teavitamise suhtes ei kohaldata pankrotiseaduse § 34 lõiget 2.

(2) Haldur teavitab kõiki isikuid, kellel on kohustusi võlgniku suhtes, võlgniku pankroti väljakuulutamise ja esitab andmed oma kutsealase maksekonto kohta, millele tasutakse hoiu-laenuühistule võlgnetavad summad.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 45⁵. Nõuete rahuldamisjärgud

Pärast pankrotiseaduse § 146 lõikes 1 nimetatud väljamaksete tegemist rahuldatakse võlausaldajate nõuded järgmistes järkudes:

- 1) pandiga tagatud tunnustatud nõuded pankrotiseaduse § 153 lõikes 2 sätestatud ulatuses;
- 2) hoiuse lepingutest tulenevad tunnustatud nõuded;
- 3) muud tähtajaks esitatud tunnustatud nõuded;
- 4) muud tähtajaks esitamata, kuid tunnustatud nõuded.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

9. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 46. Seaduse kohaldamine asutatavatele ja tegutsevatele hoiu-laenuühistutele

(1) Alates käesoleva seaduse jõustumisest saab hoiu-laenuühistuid asutada ainult käesolevas seaduses sätestatud korras ja neile hoiu-laenuühistutele kohaldatakse käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Käesoleva seaduse jõustumisel tegutsevad laenu-hoiuühistud loetakse hoiu-laenuühistuteks.

(3) Kolme kuu jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest, peavad jõustumise hetkel tegutsevad hoiu-laenuühistud viima oma tegevuse ja dokumendid vastavusse käesoleva seaduse nõuetega.

(4) Enne 2010. aasta 1. juulit asutatud hoiu-laenuühistud peavad oma tegevuse 2010. aasta 1. juulil jõustunud käesoleva seaduse redaktsiooniga kooskõlla viima hiljemalt 2011. aasta 1. juuliks.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 47. Osakapitalile sätestatud nõude rakendamine

(1) Alates käesoleva seaduse jõustumisest peab hoiu-laenuühistu osakapital olema vähemalt 200 000 krooni.

(2) Alates 2001. aasta 1. juulist peab hoiu-laenuühistu osakapital olema vähemalt 300 000 krooni.

(3) Alates 2002. aasta 1. juulist peab hoiu-laenuühistu osakapital vastama käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 sätestatule.

(4) Kui hoiu-laenuühistu ei vii oma osakapitali suurust vastavusse käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatuga, kustutab registripidaja hoiu-laenuühistu registrist või algatab selle sundlõpetamise äriregistri seaduse §-s 56 sätestatud korras.
[RT I, 05.05.2022, 1- jõust. 01.02.2023]

§ 47¹. Hoiu-laenuühistute moodustamine ja edasine tegevus pärast 2026. aasta 1. märtsi

(1) Pärast 2026. aasta 1. märtsi ei või hoiu-laenuühistut moodustada ega seda sellisel kujul tulundusühistuna äriregistrisse kanda.

(2) Hoiu-laenuühistu ei või alates 2026. aasta 1. juulist uusi hoiuselepinguid sõlmida ega väljastada laene füüsilisest isikust liikmetele käesoleva seaduse § 28 lõike 1¹ tähenduses. Samuti ei või hoiu-laenuühistu olemasolevate hoiuselepingute ja füüsiliste isikutega sõlmutud laenulepingute kehtivust pikendada.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 47². Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse 2026. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooni nõuetega

(1) Enne 2026. aasta 1. märtsi asutatud ja tegutsenud hoiu-laenuühistu peab oma tegevuse ning dokumendid viima vastavusse käesoleva seaduse 2026. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooni § 3 lõikes 1, § 5 lõigetes 1 ja 3, §-s 6, § 7 lõike 2 punktis 5, § 10 lõike 1 punktis 1, §-des 14 ja 15, § 17 lõikes 5, § 18 lõigetes 4 ja 5, § 22 lõikes 3, § 27 lõike 1 punktides 1 ja 3¹, §-s 27¹, § 28 lõigetes 1, 1¹, 7¹, 9 ja 10, § 31 lõike 2 punktides 5–8, §-s 34¹, § 36 lõigetes 1–7 ja §-s 40¹ sätestatud nõuetega hiljemalt 2026. aasta 1. oktoobriks.

(2) Nende liikmete suhtes, kes on astunud hoiu-laenuühistu liikmeks enne 2026. aasta 1. märtsi, ei kohaldata käesoleva seaduse 2026. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooni § 16 lõikes 1 sätestatud sisseastumismaksu määra ja § 23 lõikes 1 sätestatud osamaksu suurust.

(3) Käesoleva seaduse 2026. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooni §-s 41 sätestatud nõudeid audiitorkontrolli kohta kohaldatakse 2026. aasta majandusaasta ja järgmiste majandusaastate kohta.

(4) Käesoleva seaduse 2026. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooni §-des 39 ja 40 sätestatud ülesandeid ning nõudeid revisjonikomisjoni kohta kohaldatakse 2026. aasta majandusaasta ja järgmiste majandusaastate kohta.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 47³. Tegevusloa taotlemine ja hoiu-laenuühistu tegevuse lõpetamine

(1) Enne 2026. aasta 1. märtsi asutatud ja tegutsenud hoiu-laenuühistu võib alates 2029. aasta 1. jaanuarist tegutseda edasi üksnes krediidasutuse, sealhulgas ühistupanga vormis, juhul kui ta soovib jätkata hoiuste kaasamisega. Muul juhul võib hoiu-laenuühistu oma tegevust alates 2029. aasta 1. jaanuarist jätkata tulundusühistuna, sealhulgas makseasutuse või krediidiandja tegevusloa alusel, ilma et teda käsitataks hoiu-laenuühistuna ja tingimusel, et ta on lõpetanud hoiuste kaasamise.

(2) Kui hoiu-laenuühistu soovib jätkata krediidasutuse, makseasutuse või krediidiandjana, esitab ta Finantsinspeksioonile hiljemalt 2027. aasta 1. jaanuariks vastava tegevusloa taotluse. Kui hoiu-laenuühistu ei ole vastavat tegevusloa taotlust hiljemalt 2027. aasta 1. jaanuariks esitanud või Finantsinspeksioon on keeldunud talle käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tähtajaks tegevusloa andmast, peab ta olemasolevate liikmetega hoiustamistehingute tegemise ning neile makseteenuste osutamise ja tarbijakrediidi väljastamise vastavalt lepingutes sätestatud tähtaegadele lõpetama. Kui hoiu-laenuühistul ei ole piisavalt likviidseid vahendeid hoiuste väljamaksmiseks, võib enne 2026. aasta 1. märtsi sõlmitud hoiuselepingute tähtaegu erandkorras pikendada maksimaalselt viie aasta võrra ning seda juhul, kui liikmest hoiustaja on selleks andnud kirjaliku nõusoleku.

(3) Hoiu-laenuühistu, kes ei esita tegevusloa taotlust käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt, kuid otsustab jätkata oma tegevust tulundusühistuna, peab teavitama Finantsinspeksiooni oma sellekohasest otsusest kirjalikult hiljemalt 2028. aasta 31. detsembriks.

(4) Kui hoiu-laenuühistu on käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt tegevusloa taotluse esitanud, kuid Finantsinspeksioon ei ole 2028. aasta 31. detsembriks tegevusloa andmist või sellest keeldumist otsustanud, ei loeta hoiu-laenuühistu tegevust tegevusloata tegevuseks karistusseadustiku tähenduses. Sellel juhul ei ole hoiu-laenuühistul lubatud alates 2029. aasta 1. jaanuarist kuni tegevusloa andmise või sellest keeldumise otsustamiseni uusi lepinguid käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud teenuste osutamiseks sõlmida, nimetatud teenuste osutamiseks enne 2029. aasta 1. jaanuari sõlmitud lepinguid pikendada ega uusi liikmeid vastu võtta.

(5) Kui hoiu-laenuühistu ei ole käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt hiljemalt 2027. aasta 1. jaanuariks Finantsinspeksioonile tegevusloa taotlust esitanud või Finantsinspeksioon on tegevusloa andmisest keeldunud ning 2028. aasta 31. detsembriks ei ole hoiu-laenuühistu esitanud Finantsinspeksioonile teavitust käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaselt tulundusühistuna jätkamise kohta, esitab Finantsinspeksioon kohtule nõude hoiu-laenuühistu sundlõpetamiseks hiljemalt 2029. aasta 1. märtsiks. Sundlõpetamise nõude esitab Finantsinspeksioon ka juhul, kui hoiu-laenuühistu on küll käesoleva paragrahvi lõike 3 kohase teavituse esitanud, kuid jätkab sellest hoolimata hoiustamistehinguid, makseteenuste osutamist või tarbijakrediidi väljastamist. Sundlõpetamise nõude esitamisel lähtub Finantsinspeksioon tulundusühistuseaduses ja tsiviilseadustiku üldosa seaduses sätestatust.
[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

§ 48. Seaduse jõustumine ja kehtivus

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]

(1) Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. juulil.

(2) Käesolev seadus kehtib kuni 2029. aasta 1. märtsini.

[RT I, 13.02.2026, 1- jõust. 01.03.2026]